

**ACTUARIËLE EN
BEDRIJFSTECHNISCHE
NOTA 2011**

**Stichting
Vroegpensioenfonds
Technische
Groothandel
(VPTECH)**

Inhoudsopgave

	Blz.
1. Verantwoording	4
2. Organisatiestructuur	5
3. Goed pensioenfondsbestuur	10
4. Uitbesteding	13
5. Pensioenregeling	14
6. Financiële opzet	15
7. Beleggingsbeleid	20
8. Risicoparagraaf	26
9. Toekomstvisie	31

Bijlagen:

1. Kenmerken pensioenregeling	
2. Verklaring beleggingsbeginselen	
3. Samenvattingen voorwaarden beleggingsfondsen	
4. Verwijzingen	

1. Verantwoording

Het fonds

Naam	Stichting Vroegpensioenfonds Technische Groothandel (VPTECH)
Aard fonds	vroegpensioenregeling
Vestigingsplaats (statutair)	Amsterdam
KvK-inschrijvingsnummer	34119468
DNB-relatienummer	60788

Het fonds heeft ten doel binnen de werkingssfeer van de regeling aanspraken toe te kennen op een tijdelijk ouderdomspensioen (vroegpensioen) aan werknemers en gewezen werknemers. Door de wijzigingen in de wet (VPL-wetgeving) zijn de mogelijkheden van het fonds om dit doel te bereiken sinds eind 2005 sterk ingeperkt.

Actuariële en bedrijfstechnische nota

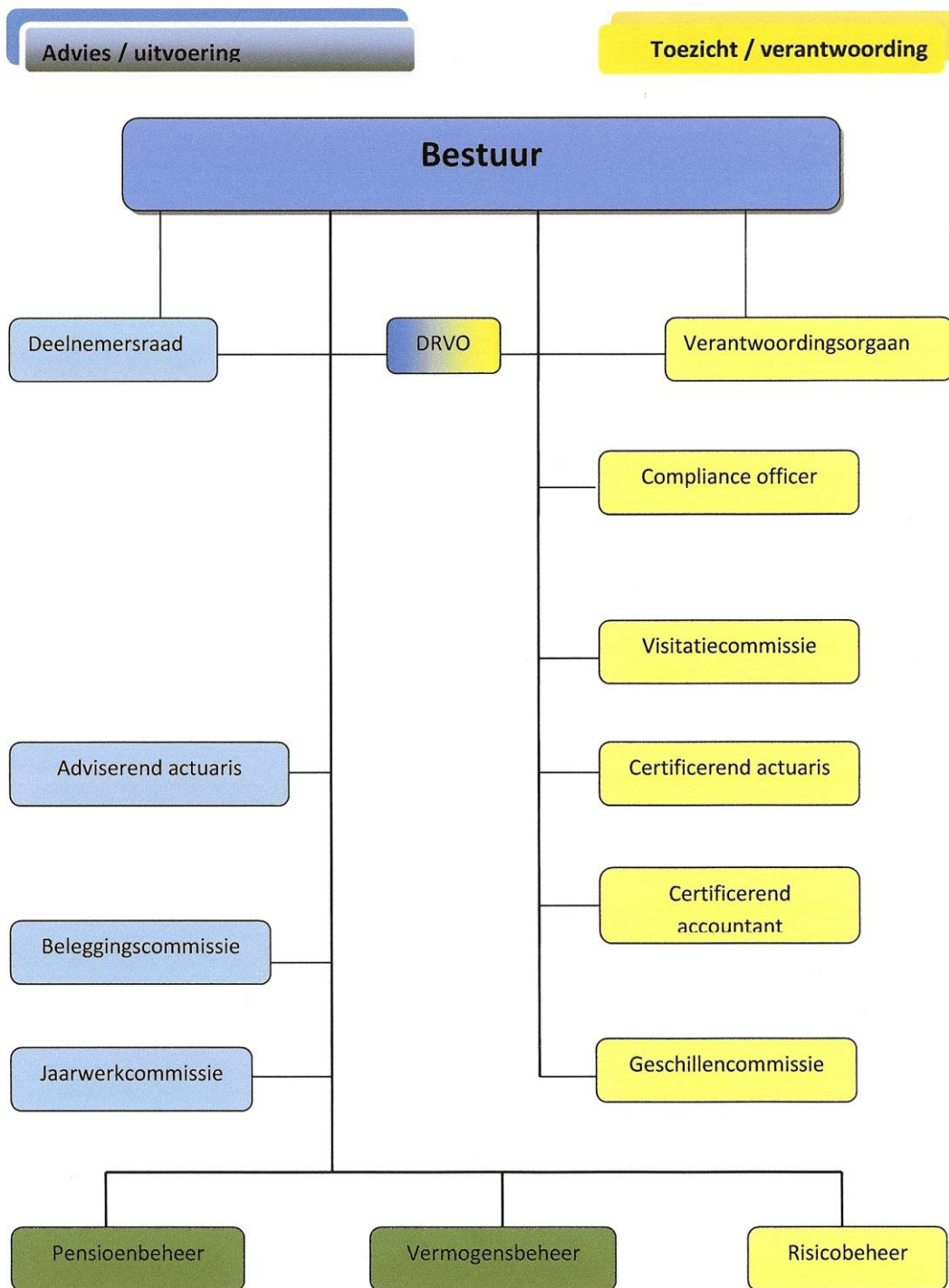
In de Actuariële en bedrijfstechnische nota (abtn) van het fonds is vastgelegd op welke wijze het fonds uitvoering geeft aan het bepaalde in artikel 145 van de Pensioenwet en paragraaf 9 van het Besluit financieel toetsingskader pensioenfondsen.

Het fonds legt iedere wijziging in de abtn binnen twee weken na de vaststelling van die wijziging over aan De Nederlandsche Bank (DNB).

Mate van detaillering

In deze abtn wordt het huidige en voorgenomen beleid in strategische zin omschreven. De inhoud van de abtn beoogt hiermee op hoofdlijnen inzicht te geven in het functioneren van het pensioenfonds op alle beleidsterreinen.

2. Organisatie structuur

2.1 Organen van het fonds

Bestuur

Het bestuur van het fonds is belast met het besturen van het fonds, waaronder mede te verstaan het beheren van de middelen van het fonds. Het bestuur is als zodanig eindverantwoordelijk voor alle activiteiten van het fonds.

De voorzitter en secretaris vormen gezamenlijk het dagelijks bestuur en vertegenwoordigen tezamen het fonds in en buiten rechte.

Het bestuur bestaat uit 6 leden en is paritair samengesteld uit vertegenwoordigers van werkgeversverenigingen en werknemersverenigingen in de bedrijfstak. Uit zijn midden benoemt het bestuur een voorzitter en een secretaris, alsmede een vice-voorzitter en vice-secretaris.

Aan werkgeverszijde zijn benoemd door de Vereniging Werkgevers Technische Groothandel (WTG) te Den Haag:

de heer drs. G.H.J. Bongers,
de heer mr. Th. van Diem,
de heer mr. A.P. Fetter.

Van werknemerszijde zijn benoemd op voordracht van:

- FNV Bondgenoten te Utrecht: mevrouw I. van Duijn-Pennenburg,
- CNV Dienstenbond te Hoofddorp: mevrouw mr. N. Poelgeest,
- De Unie, vakbond voor industrie en dienstverlening te Culemborg: de heer J.C. Dwarswaard.

Het bestuur stelt zich bij het uitoefenen van zijn taak onafhankelijk op en draagt er voor zorg dat het fonds uitsluitend handelt ten behoeve van alle belanghebbenden van het fonds. Het bestuur inventariseert daartoe jaarlijks de (neven)functies van de bestuurs- en commissieleden. Hierover wordt gerapporteerd in het jaarverslag van het fonds.

De taken en bevoegdheden van het bestuur zijn bepaald in de statuten van het fonds.

Het bestuur heeft in de statuten vastgelegd langs welke procedure bestuursleden kunnen worden benoemd, geschorst of ontslagen.

Commissies

Het bestuur kan tijdelijke of permanente commissies instellen.

Het bestuur kan bevoegdheden geheel of gedeeltelijk delegeren aan een commissie. De commissie is voor de uitoefening van haar taken verantwoording schuldig aan het bestuur. De wijze waarop de commissie verantwoording aan het bestuur aflegt, is schriftelijk vastgelegd in een huishoudelijk reglement.

Het bestuur heeft de volgende commissies ingesteld:

Beleggingsadviescommissie

De vier leden van deze commissie worden benoemd vanuit het bestuur. De commissie wordt bijgestaan door een externe beleggingsadviseur.

De taken en bevoegdheden van de beleggingsadviescommissie zijn vastgelegd in een (huishoudelijk) reglement.

Commissie van Advies

Pensioengerechtigden of aspirant pensioengerechtigden die niet akkoord kunnen gaan met een beslissing van de stichting, kunnen binnen een maand na dagtekening van de schriftelijke beslissing een advies vragen van de Commissie van Advies. De leden van deze commissie worden aangewezen door de organisaties betrokken bij de cao van de bedrijfstak.

Jaarwerkcommissie

Het bestuur heeft een jaarwerkcommissie ingesteld, bestaande uit twee bestuursleden. De commissie bereidt het Jaarverslag en de Jaarrekening voor en stelt de concept jaarrekening op.

Deelnemersraad

De medezeggenschap binnen het fonds is gewaarborgd door de instelling van een deelnemersraad.

Het fonds heeft een deelnemersraad bestaande uit 4 leden; deze vertegenwoordigen de deelnemers en pensioengerechtigden.

Benoeming vindt plaats door het bestuur, op voordracht door (een van) de werknemersorganisaties.

De deelnemersraad adviseert het bestuur desgevraagd of uit eigen beweging over aangelegenheden die het fonds betreffen, maar in elk geval over elk voorgenomen besluit van het bestuur inzake het jaarverslag en de jaarrekening, de abtn, een korte- of langetermijnherstelplan, een wijziging van het toeslagbeleid, vermindering van de verworven pensioenaanspraken en –rechten, gehele of gedeeltelijke overdracht van verplichtingen van of door het fonds en bij de liquidatie van het fonds.

Het bestuur stelt alle benodigde informatie beschikbaar om de raad zijn werk te kunnen laten doen. Ook kan de raad gebruikmaken van het secretariaat en de andere voorzieningen (bijvoorbeeld opleidingen, scholing) die benodigd zijn.

De bepalingen omtrent de deelnemersraad zijn uitgewerkt in de statuten van het fonds en in het huishoudelijk reglement van de deelnemersraad.

Verantwoordingsorgaan

Het fonds heeft een verantwoordingsorgaan bestaande uit 6 leden: te weten de leden van de deelnemersraad, aangevuld met twee vertegenwoordigers van de werkgevers, benoemd door de WTG.

Het bestuur legt verantwoording af aan het verantwoordingsorgaan over het beleid, de wijze waarop dit is uitgevoerd en over de naleving van de principes voor goed pensioenfondsbestuur.

Het verantwoordingsorgaan heeft de bevoegdheid een oordeel te geven over het handelen van het bestuur, over het uitgevoerde beleid en over beleidskeuzes voor de toekomst. Dit oordeel wordt gebaseerd op het jaarverslag, de jaarrekening de bevindingen van het intern toezicht (visitatiecommissie) en overige informatie. Het oordeel van het verantwoordingsorgaan wordt, (met de reactie van het bestuur daarop) in het jaarverslag opgenomen.

Ook voor het verantwoordingsorgaan geldt dat het over alle benodigde informatie moet kunnen beschikken en dat er voldoende voorzieningen voor de leden van het orgaan beschikbaar worden gesteld.

De bepalingen omtrent het verantwoordingsorgaan zijn uitgewerkt in de statuten van het fonds en het reglement verantwoordingsorgaan.

DRVO

In 2008, vrijwel direct na installering van deelnemersraad en verantwoordingsorgaan, hebben de leden van beide organen besloten om als één orgaan binnen de stichting op te treden (de DRVO). Zowel de adviesfunctie van de deelnemersraad als de controlefunctie van het verantwoordingsorgaan krijgen alle aandacht in dit samengevoegde orgaan.

Ook het bestuur heeft volledig ingestemd met de wens om beide organen samen te voegen.

Adviseur

Het bestuur heeft mevrouw M. Wagenaar verbonden aan Syntrus Achmea Pensioenbeheer benoemd als adviserend actuaaris. De overeengekomen werkzaamheden en de beloning zijn vastgelegd in een contract/opdrachtbevestiging.

Het bestuur heeft in 2010 Montae Bestuurscentrum BV benoemd als beleggingsadviseur. De overeengekomen werkzaamheden en de beloning zijn vastgelegd in een contract voor onbepaalde tijd.

2.2 Certificering

Het boekjaar van het pensioenfonds is gelijk aan het kalenderjaar.

Het vroegpensioenfonds verstrekt periodiek binnen de daartoe vastgestelde termijnen de voorgeschreven Verslagstaten aan de toezichthouder.

Actuaris

Het bestuur heeft de heer B. den Hartog verbonden aan Towers Watson benoemd als onafhankelijk, bevoegde waarmerkend actuaaris.

De waarmerkend actuaaris, maakt een actuariel verslag waarin een verklaring wordt opgenomen van zijn bevindingen bij de jaarlijkse verslagstaten, waarbij de fondsmiddelen worden getoetst en de vermogenspositie wordt beoordeeld. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de gegevens van de accountant.

De certificerend actuaaris, die het actuariel verslag waarmerkt, is onafhankelijk van het pensioenfonds en verricht geen andere werkzaamheden voor het pensioenfonds.

Accountant

Het bestuur heeft de heer J.P. Faber RA verbonden aan KPMG benoemd als externe accountant.

De accountant verstrekt een controleverklaring bij de jaarlijkse verslagstaten, waarbij een oordeel wordt gegeven over de betrouwbaarheid van de gegevens, de grootte en samenstelling van het vermogen van het fonds en het resultaat ultimo het verslagjaar.

2.3 Intern toezicht

Visitatiecommissie

Het bestuur heeft besloten het intern toezicht in te vullen door middel van een visitatiecommissie. Het bestuur geeft de visitatiecommissie tenminste eens in de drie jaar de opdracht het functioneren van (het bestuur van) het fonds kritisch te bezien, waarbij in ieder geval de in artikel 12d lid 1 van de statuten bedoelde zaken aan de orde komen. Het bestuur verstrekt de opdracht aan de visitatiecommissie schriftelijk. De visitatiecommissie heeft tenminste de volgende taken:

- het beoordelen van beleids- en bestuursprocedures, bestuursprocessen en de checks en balances binnen het fonds;
- het beoordelen van de wijze waarop het fonds wordt aangestuurd;
- het beoordelen van de wijze waarop door het bestuur wordt omgegaan met de risico's op de langere termijn.

De visitatiecommissie bestaat uit tenminste drie onafhankelijke leden die allen deskundig zijn. De leden zijn op geen enkele wijze, anders dan uit hoofde van de visitatiecommissie, actief betrokken bij het functioneren van het fonds.

De bevindingen van de commissie worden opgenomen in het jaarverslag en besproken met het verantwoordingsorgaan.

De bepalingen omtrent de visitatiecommissie zijn uitgewerkt in de statuten van het fonds. Het bestuur van het fonds legt de opdracht voor visitatie in een opdrachtbevestiging aan de visitatiecommissie vast.

In het jaar 2012 zal weer een visitatieopdracht worden verstrekt.

Compliance officer

Het bestuur heeft een gedragscode opgesteld. De bijbehorende jaarlijkse verklaring wordt door de bestuursleden ondertekend.

Het bestuur heeft KPMG Integrity aangesteld als compliance officer, die de naleving van de gedragscode door de bestuursleden controleert.

3 Goed pensioenfondsbestuur

Verantwoord ondernemen

De Stichting van de Arbeid (STAR) heeft in 2005 principes opgesteld voor een goed pensioenfondsbestuur (Pension Fund Governance). Met de invoering van de Pensioenwet (PW) op 1 januari 2007 zijn deze principes in de PW verankerd; in de wet is een kapstokbepaling opgenomen op grond waarvan de principes gelden. Het bestuur van het fonds onderschrijft de geldende principes en leeft deze na.

Het bestuur heeft een transparantiedocument opgesteld waarin de gemaakte keuzes en het beleid voor goed pensioenfondsbestuur zijn vastgelegd.

Beheerssystemen en interne controle bestuur

Het bestuur is verantwoordelijk voor het uitvoeren van interne controlemaatregelen gericht op de juiste en volledige registratie van de gegevens van het fonds. Het pensioenfonds heeft op het gebied van administratieve organisatie en interne controle maatregelen getroffen ter naleving van de Sanctiewet 1977 en de op grond van die wet vastgestelde regelingen en besluiten met betrekking tot het financieel verkeer.

Met de administrateur van de deelnemersadministratie en de financiële administratie zijn procedures opgesteld en vastgelegd in een overeenkomst, met een bijhorende Service Level Agreement.

Het bestuur ontvangt ieder kwartaal een financiële rapportage. Aan de hand van een tevoren vastgesteld budget krijgt het bestuur ieder kwartaal inzicht in de realisatie van de verwachte inkomsten en uitgaven.

Met de vermogensbeheerders is een overeenkomst afgesloten waarin onder andere zijn vastgelegd de beleggingsrichtlijnen en de overeengekomen rapportages. De afspraken zijn vastgelegd in de vermogensbeheerovereenkomsten.

Deskundigheid en zelfbeoordeling

Het bestuur heeft een plan opgesteld om ervoor te zorgen dat de deskundigheid binnen het bestuur gewaarborgd is en blijft en dat het bestuur als collectief over de door DNB vereiste deskundigheid beschikt. Het bestuur hanteert hierbij het vierogenprincipe: per onderwerp moeten ten minste twee bestuursleden voldoende deskundig zijn. Jaarlijks wordt het bestuursfunctioneren geëvalueerd, waarbij met behulp van een deskundigheidsmatrix ook een zelfbeoordeling op deskundigheidsgebied plaatsvindt. Sinds 2010 vindt er door de bestuursleden ook een collegiale beoordeling van de deskundigheid plaats. Ook zijn er naar aanleiding van de evaluatie in 2010 competentie- en functieprofielen opgesteld, om nog preciezer in kaart te brengen welke deskundigheden er van elk afzonderlijk bestuurslid vereist worden.

Het bestuur heeft kennis genomen van de Beleidsregel deskundigheid 2011 d.d. december 2010 van DNB/AFM en het in januari 2011 gepubliceerde Convenant Bevordering Diversiteit Pensioenfondsen van de Stichting van de Arbeid (STAR). Het bestuur van het fonds wacht het voor de zomer 2011¹ door de Pensioenfederatie aangekondigde nieuwe Plan van Aanpak deskundigheid af en heeft zich voorgenomen vervolgens –indien gewenst- het Deskundigheids- en opleidingsplan aan te passen. Intussen heeft het bestuur voor elke bestuurder een competentie- en functieprofiel opgesteld. In de loop van 2011 zullen deze profielen¹ getoetst worden aan die welke door de pensioenfederatie ontwikkeld worden.

Nieuw aantredende bestuursleden volgen, indien noodzakelijk, een pensioenopleiding.

---

¹ Intussen door de Pensioenfederatie gepubliceerd op 23 mei 2011

Opleiding

Het bestuur benut op velerlei wijze de mogelijkheid tot gerichte opleiding. Voor een fonds zonder premie-inkomsten zijn het vermogensbeheer en de beleggingsresultaten van eminent belang. Met name op het gebied van het vermogensbeheer heeft het bestuur, in casu vooral de bestuursleden van de beleggingscommissie, zich vele aspecten hiervan eigen gemaakt. Ook op andere gebieden vindt er deskundigheidsbevordering plaats. Individuele bestuursleden volgen opleidingen ter verkrijging van deskundigheidsniveau 1. Nieuwe bestuursleden bepalen met een kennisreflector hun deskundigheid. Er is budget voor het volgen van cursussen indien dit noodzakelijk is voor het aanvullen van kennis.

Vergoedingsregeling

Het bestuur heeft een vergoedingsregeling voor bestuurs- en commissieleden alsmede voor leden van de deelnemersraad en het verantwoordingsorgaan. Deze vacatiegeldregelingen zijn goedgekeurd door het verantwoordingsorgaan.

Evaluatiebeleid

Het bestuur evalueert ieder jaar het eigen functioneren, waarbij uitvoerig aan de orde komt de compliance (overzicht nevenfuncties, acceptatie van uitnodigingen), de deskundigheid, het opleidingsplan, proces van besturen, taakverdeling binnen het bestuur en de kwaliteit en tijdigheid van de dienstverlening door de bestuursondersteuning.

Integriteit

Het fonds heeft een gedragscode ingesteld voor het bestuur en al degenen die voor, namens of in opdracht van het fonds werken en alle door het bestuur aan te wijzen betrokkenen, ter voorkoming van conflicten tussen het belang van het fonds en de privé-belangen van betrokkenen alsmede ter voorkoming van het gebruik van vertrouwelijke informatie van het fonds voor privé-doeleinden.

Klachten en geschillen

Naast de onder punt 2.1 genoemde Commissie van Advies heeft het bestuur geen klachten- of geschillenregeling.

Voor klachten inzake de kwaliteit of tijdigheid van de pensioenuitvoering door Syntrus Achmea Pensioenbeheer, is de klachtenregeling van Syntrus Achmea Pensioenbeheer van toepassing. Gezien het karakter van het fonds heeft het bestuur geen behoefte aan een verdere klachten- of geschillenregeling.

Communicatie

Het fonds heeft een communicatiebeleidsplan opgesteld. Voor iedere doelgroep zijn communicatiedoelstellingen geformuleerd. Vanuit dit plan wordt jaarlijks een voorstel voor een jaarplan met een begroting ontwikkeld dat door het bestuur wordt vastgesteld. De basis van dit plan is de communicatie die verplicht is volgens de Pensioenwet en ingevolge de voorschriften van de AFM.

Gezien het bijzondere karakter van het fonds, is het bestuur verplicht ook op communicatiegebied de kosten zoveel als mogelijk in de hand te houden. Nadruk in het beleid ligt bij de website, waar voor de drie belangrijke groepen, de werkgevers, de werknemers en de uitkeringsgerechtigden, zo actueel mogelijke informatie wordt verschaft en waar alle belangrijke beleidsdocumenten van de stichting downloadbaar zijn. Voorts is er op regelmatige momenten schriftelijke communicatie met de werkgevers en de uitkeringsgerechtigden en op wettelijk verplichte momenten met de deelnemers.

Vanwege een eind 2010 doorgevoerde wijziging in het indexatiebeleid, waarbij het fonds geen doelgericht indexatiebeleid meer hanteert, is begin 2011 een circulaire naar alle (ex-)deelnemers verstuurd, waarbij tevens enkele andere meldenswaardige zaken zijn opgenomen. Eind 2011 zal een (vijfjaarlijkse) pensioenopgave aan alle deelnemers worden verstuurd.

Het fonds heeft tevens correct en tijdig alle opgebouwde pensioenaanspraken aangemeld bij het Pensioenregister en meldt periodiek wijziging of aanvulling van die gegevens aan het Pensioenregister.

4 Uitbesteding

Het bestuur van het fonds heeft een aantal activiteiten uitbesteed aan externe deskundigen. Ingeval van een vernieuwing van een uitbestedingsovereenkomst wordt altijd bij meerdere partijen offerte gevraagd.

Pensioenbeheer

Het bestuur heeft een administratieovereenkomst voor de periode van 2009 tot 2014 gesloten met Syntrus Achmea Pensioenbeheer B.V. voor de uitvoering van de pensioenadministratie en het bestuurssecretariaat. In de overeenkomst zijn de activiteiten van de administrateur voor het fonds vastgelegd, onderverdeeld in administratieve, financiële, secretariële, actuariële, juridische en overige werkzaamheden. Het fonds heeft service-afspraken gemaakt met Syntrus Achmea. Jaarlijks wordt een begroting vastgesteld en verantwoording afgelegd over de gemaakte kosten. Per kwartaal wordt een tussenrapportage vervaardigd door de administrateur waarin alle verrichtte werkzaamheden met de daarbij behorende kosten worden afgezet tegen de begroting.

Het bestuur toetst de uitbesteding van de diensten onder meer via het SAS70-rapport van Syntrus Achmea, opgemaakt door KPMG. In dit rapport wordt beschreven wat de beheersdoelstellingen en –maatregelen zijn en de wijze waarop deze functioneren. Per kwartaal wordt door Syntrus Achmea gerapporteerd over de service-afspraken.

Door Syntrus Achmea is voor het fonds een fondsmanager benoemd die verantwoording aflegt aan het bestuur over de pensioenuitvoering.

Vermogensbeheer

Het bestuur heeft ten behoeve de hypothekenportefeuille van het fonds een vermogensbeheerovereenkomst gesloten met Syntrus Achmea Vastgoed BV voor de periode van 2009 tot 2014. Ten behoeve van de overige beleggingsportefeuille is het bestuur met ingang van 2010 een vermogensbeheerovereenkomst voor onbepaalde tijd, met een opzegtermijn van 12 maanden, aangegaan met F&C Netherlands BV. In de overeenkomst(en) zijn de activiteiten van de vermogensbeheerders vastgelegd. Het fonds heeft serviceafspraken gemaakt met de vermogensbeheerders.

Het bestuur toetst de uitbesteding van de diensten onder meer met behulp van de SAS70-rapporten (Syntrus) respectievelijk de AAF 01/06 (F&C) rapporten van de vermogensbeheerders. In dit rapport wordt beschreven wat de beheersdoelstellingen en –maatregelen zijn en of deze ook functioneren. Voorts worden via de beleggingscommissie de financiële risico's in kaart gebracht en gemonitord, waarbij de commissie ondersteund wordt door een onafhankelijke deskundige.

Vanuit de vermogensbeheerders zijn voor het fonds account consultants benoemd die verantwoording afleggen aan het bestuur over de uitvoering en de resultaten van de overeengekomen werkzaamheden.

5. Pensioenregeling

Verplichtstelling

Op aanvraag van de sociale partners in de bedrijfstak Technische Groothandel heeft de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid in het jaar 1999 het deelnemen in het fonds verplicht gesteld voor de werknemers die in dienst zijn van een werkgever in de zin van de regeling. De verplichtstelling is nog steeds van toepassing en is in december 2010 voor een periode van vijf jaar verlengd.

De verplichtstelling heeft evenwel geen effectieve werking meer. In verband met de gewijzigde wetgeving rond vut- en vroegpensioenregelingen (Wet VPL) is in 2005 door cao-partijen in de bedrijfstak besloten de opbouw van vroegpensioen te beëindigen met ingang van 1 januari 2006. Vanaf deze datum vindt ook geen premiebetaling meer plaats. De gewezen deelnemers, geboren op of na 1 januari 1950, hebben de mogelijkheid gekregen de vroegpensioenaanspraken over te dragen naar een ouderdomspensioenregeling of, gedurende een beperkte periode tot maart 2007, af te kopen ten behoeve van een levensloopregeling. Voor zover van deze mogelijkheden geen gebruik is gemaakt blijven de aanspraken in het fonds. Het bestuur heeft in 2009 overigens besloten dat gewezen deelnemers met een zo geringe opbouw van aanspraken dat deze onder de wettelijke afkoopgrens blijven, in de gelegenheid gesteld zullen worden de aanspraken af te kopen. Eind 2010 heeft dit tot een collectieve afkoopactie geleid. Vervolgens zal afkoop incidenteel plaatsvinden ofwel op verzoek van een gewezen deelnemer ofwel tegen de ingangsdatum van het vroegpensioen.

Eind 2014 zullen de laatste uitkeringen aan deelnemers die tevens nog voor een aanvullingsuitkering ingevolge de VUTECH-regeling in aanmerking komen, beëindigd worden wegens het bereiken van de 65-jarige leeftijd. Nadien zijn alleen nog vroegpensioenuitkeringen (zonder VUTECH-aanvulling) in beheer.

CAO-partijen in de bedrijfstak, daarin geadviseerd door het bestuur, zullen zich met enige regelmaat een oordeel blijven vormen over de meest wenselijke toekomst van de stichting en de hier nog in ondergebrachte aanspraken op vroegpensioen. Voornamelijk heeft het bestuur, gezien de lage stand van de dekkingsgraad van het fonds, besloten het fonds te laten voortbestaan. Het bestuur stuurt hierbij sterk op de kostenstructuur van de stichting. Wanneer op enig moment in de komende jaren de dekkingsgraad voldoende herstel heeft bereikt, zal marktverkenning voor onderbrengen van het fonds in een herverzekerd contract opportuun zijn.

Vrijwillige aansluiting

Gezien de omstandigheden van het fonds is de statutaire bevoegdheid van het bestuur om een werkgever die niet verplicht onder de werkingssfeer van het fonds valt onder voorwaarden op vrijwillige basis bij het fonds aan te sluiten, niet meer aan de orde.

Vrijstelling (dispensatie)

Het bestuur is bevoegd om voorwaarden te stellen waaronder werkgevers dispensatie van de verplichting tot aansluiting bij de regeling gegeven kan worden. Ook hier geldt dat deze bevoegdheid, gezien de beëindiging van de regeling, zijn waarde heeft verloren.

Deelnemerschap

Vrijwillige voortzetting

Het bestuur is bevoegd individuele (gewezen) deelnemers toe te staan de deelneming in de regeling van het fonds na beëindiging van de deelneming voort te zetten. Ook deze bevoegdheid heeft vanwege de doorvoering van de VPL-wetgeving sedert 1 januari 2006 zijn waarde verloren.

6. Financiële opzet

6.1 Voorzieningen en reserves

6.1.1 Voorziening pensioenverplichtingen

De voorziening pensioenverplichtingen (VPV) wordt vastgesteld als de contante waarde van de tot en met de balansdatum door de deelnemers verworven aanspraken.

De VPV wordt gebaseerd op naar het oordeel van het bestuur, gehoord de actuaire, voldoende veilige grondslagen. Thans wordt de VPV vastgesteld op basis van de volgende grondslagen en veronderstellingen.

a. Overlevingstafels	Prognosetafels Gehele Bevolking Mannen en Gehele Bevolking Vrouwen –2010-2060 (AG); beide tafels worden toegepast met een correctie op basis van ervaringsterfte.
b. Rekenrente	RtS opgegeven per ultimo boekjaar door de DNB
c. Leeftijd	Alle (gewezen) deelnemers worden geacht te zijn geboren op 1 juli van hun geboortjaar.
d. Kosten	Voor de toekomstige administratiekosten is een toereikende voorziening gevormd. Bij de vaststelling van de hoogte van de kostenvoorziening wordt voor iedere premievrije deelnemer en gepensioneerde bepaald wat naar verwachting de contante waarde van de toekomstige kosten is. Er zal regelmatig toetsing plaatsvinden van de toereikendheid van de kostenvoorziening.

6.1.2 Weerstandsreserve

Er wordt een weerstandsreserve aangehouden om tegenvallende beleggingsopbrengsten te kunnen opvangen.

De hoogte van de weerstandsvermogen is minimaal gelijk aan nul. Het streven is om een reserve aan te houden die minimaal gelijk is aan het vereist eigen vermogen (VEV), berekend op basis van het Financieel Toetsingskader. Het vereist eigen vermogen wordt bepaald op basis van de standaardmethode voorgeschreven door DNB.

6.1.3 Algemene reserve/cumulatief verliessaldo

Deze reserve is dat deel van het vermogen dat resteert nadat via de resultaatbestemming de weerstandsreserve op het gewenste niveau is gebracht.

In geval van een positieve post wordt deze post gepresenteerd als algemene reserve. Deze dient ter opvang van tegenvallers ander dan waarvoor een specifieke reserve respectievelijk voorziening is getroffen. Indien er sprake is van een negatieve post als gevolg van negatieve resultaten in het betreffende jaar en/of voorgaande jaren wordt deze reserve als cumulatief verliessaldo verwerkt. Het cumulatief verliessaldo wordt gepresenteerd als (negatief) onderdeel van het eigen vermogen.

Er is geen sprake van een maximering van de algemene reserve.

6.2 Toereikendheid voorzieningen en reserves

Het fonds streeft naar een totaalniveau van de voorzieningen en de reserves zodanig dat de aangegane verplichtingen kunnen worden afgewikkeld.

Door de kredietcrisis is de financiële positie van het pensioenfonds in 2008 drastisch verslechterd. Het pensioenfonds verkeert vanaf november 2008 in een positie van onderdekking. Het verbeteren van de financiële positie heeft de hoogste prioriteit. Door het bestuur is een herstelplan opgesteld om uit de situatie van dekkingstekort en reservetekort te geraken. Van een dekkingstekort is intussen geen sprake meer.

6.2.1 Korting op pensioenaanspraken en –rechten

In de ontwikkeling van het herstelplan lijkt het fonds op schema te liggen. Mochten onverhoopt nieuwe tegenvallers optreden, dan zal als laatstelijk te hanteren sturingsmiddel, om aan de eisen van artikel 133 PW te voldoen, een korting op de verworven aanspraken en de ingegane pensioenen worden toegepast. Hiervan zal slechts na verkregen toestemming door De Nederlandsche Bank en na schriftelijke communicatie met de deelnemers, werkgevers en pensioengerechtigden, sprake kunnen zijn. Van dit sturingsmiddel heeft het fonds nog nimmer gebruik hoeven maken.

6.2.2 Herstel van gekorte aanspraken en gemiste toeslagen

Indien het fondsvermogen groter is dan de voorziening berekend op basis van reële dekking, is herstel van gekorte pensioenaanspraken of gemiste toeslagen mogelijk. Herstel van gekorte aanspraken is alleen mogelijk indien na dit herstel het fondsvermogen groter blijft dan de voorziening op basis van reële dekking. Indien hiervan sprake is, is herstel van in het verleden gemiste toeslagen mogelijk. Een herstel van gemiste toeslagen vindt plaats indien de afgelopen 10 jaar in één of meerdere jaren geen volledige toeslag is verleend. Het herstellen van gemiste toeslagen is slechts mogelijk voor zover na dit herstel het vermogen groter blijft dan de voorziening op basis van reële dekking.

6.3 Premiebeleid

Er wordt voor het fonds sinds 1 januari 2006 geen premie meer geheven.

6.4 Toeslagbeleid

Het bestuur is bevoegd de aanspraken van de gewezen deelnemers en de rechten van de pensioentrekkenden procentueel te verhogen.

Op 1 januari 2007 is het financiële toetsingskader (FTK) van kracht geworden. Aangezien de voorziening op marktwaarde bepaald wordt fluctueert de dekkingsgraad (verhouding vermogen en technische voorziening) meer dan voordien het geval was. Afhankelijk van de te lopen risico's in de beleggingen moeten er onder het FTK buffers aangehouden worden die invloed hebben op de vereiste dekkingsgraad.

Er is geen ambitie om jaarlijks toeslagen te verlenen op pensioenrechten en pensioenaanspraken, de deelnemers moeten er van uitgaan dat ze geen jaarlijkse toeslag zullen krijgen. Het bestuur besluit jaarlijks of een toeslag wordt verleend, rekening houdende met de financiële positie van het pensioenfonds. Er is geen vooraf vastgestelde maatstaf op basis waarvan de hoogte van een eventueel te verlenen toeslag wordt gebaseerd. Omdat er geen doelgericht toeslagenbeleid is, wordt hiervoor niet gereserveerd.

In het door het fonds opgestelde herstelplan, gebaseerd op de financiële situatie per ultimo 2008, wordt tot het jaar 2017 geen financiële ruimte voorzien om tot toekennen van

toeslagen over aanspraken en uitkeringen over te kunnen gaan.

6.5 Actuariële risico's

De uit de pensioenregeling voortvloeiende verplichtingen en de hieruit voortspuitende actuariële risico's (langlevensrisico) worden door het fonds in eigen beheer gehouden.

6.6 ALM en Continuïteitsanalyse

Aangezien er geen sprake meer is van premie-inkomsten en er ook geen mogelijkheid is om in moeilijke financiële omstandigheden terug te vallen op sponsoren, beperkt het instrumentarium van het fonds zich met name tot het beleggingsbeleid.

In de afgelopen twee jaar heeft het bestuur onder invloed van de ontwikkeling van de dekkingsgraad en met het oog op de doelstelling van het fonds, besloten om zich in haar beleid met name te laten leiden door de vastheid van de nominale aanspraken. Hiertoe is het beleggingsbeleid in een aantal stappen aangepast en is het toeslaglabel bijgesteld van D1 (ambitie om jaarlijks de aanspraak te verhogen met een vooraf vastgestelde maatstaf) naar B (geen doelgericht plan om de aanspraak jaarlijks te verhogen).

In samenhang hiermee heeft het fonds besloten jaarlijkse een continuïteitsanalyse te doen, met als doel te bepalen of het herstelplan zich in de tijd ontwikkelt naar het op lange termijn gewenste niveau. Daarnaast wordt periodiek een ALM studie uitgevoerd, waarbij de nadruk ligt op de effectiviteit van verschillende sturingsvariabelen en wel met name het te voeren beleggingsbeleid. Daarbij geldt met name dat het beleggingsbeleid feitelijk de enige sturingsvariabele is. Door vermogensbeheerder F&C is bij gelegenheid van de opstelling van het beleggingsplan 2011 het renterisico in een ALM-risico analyse doorgerekend. In het najaar 2011 zal een ALM-studie worden gedaan, die vervolgens tenminste elke drie jaar zal worden herhaald.

6.7 Vermogen

6.7.1 Vereist eigen vermogen

Het vereist eigen vermogen (VEV) wordt zodanig vastgesteld dat de technische voorzieningen na verloop van één kalenderjaar met een betrouwbaarheid van 97½% kunnen worden gedekt door de aldan aanwezige middelen.

Voor de berekening van het VEV hanteert het fonds het standaardmodel. Met dit model wordt het VEV aan de hand van het risicoprofiel van het fonds bepaald met gebruikmaking van een aantal voorgedefinieerde risicofactoren en een voorgeschreven negatief scenario per risico.

De voorgedefinieerde risicofactoren zijn:

- a het marktrisico:
- a1 het renterisico;
- a2 het aandelen- en vastgoedrisico;
- a3 het valutarisico;
- a4 het grondstoffenrisico;
- b. het kredietrisico;
- c. het verzekeringstechnisch risico;
- d. het liquiditeitsrisico;
- e. het concentratierisico; en
- f. het operationeel risico.

De risico's als genoemd onder de letters d t/m f blijven tot de eerste evaluatie van het Financieel toetsingskader buiten beschouwing.

De VEV van het fonds werd per 31/12/2010 vastgesteld op 110%

6.7.2 Minimaal vereist vermogen

Het fonds moet te allen tijde over voldoende vermogen beschikken om aan zijn (nominale) verplichtingen te kunnen voldoen. Dit vermogen wordt aangeduid met het minimaal vereist eigen vermogen (MVEV). Het MVEV wordt aldus bepaald op 4% van de bruto technische voorzieningen maal het quotiënt van de netto technische voorzieningen (teller) en de bruto technische voorzieningen (noemer), met een minimum MVEV ad 3,4% van de bruto technische voorzieningen. Bij de vaststelling van het MVEV wordt bovendien rekening gehouden met de toekomstige beheerskosten en de kosten die onlosmakelijk zijn verbonden aan de uitvoering van de pensioenregeling.

Het MVEV van het fonds is aldus vastgesteld op 104% van de bruto technische voorzieningen van het fonds.

6.7.3 Reservetekort

Indien het eigen vermogen van het fonds minder bedraagt dan de som van de technische voorzieningen en het VEV, is er sprake van een situatie van reservetekort.

Ingeval het fonds in een situatie van reservetekort komt te verkeren, dan meldt het fonds dit direct aan DNB. Het fonds stelt het fonds uiterlijk binnen drie maanden een langetermijnherstelplan op. Het plan moet concreet en haalbaar zijn en vereist instemming van DNB. In het langetermijnherstelplan beschrijft het fonds de maatregelen die worden genomen om binnen een termijn van vijftien jaar uit de situatie van reservetekort te geraken. Het fonds geeft daarbij een beschrijving van de voorziene ontwikkeling van de aanwezige middelen en de technische voorzieningen.

Gelet op de financiële positie per einde 2008 heeft het fonds in het eerste kwartaal van 2009 een langetermijnherstelplan opgesteld. Eind 2009 heeft DNB goedkeuring aan het plan gegeven.

Het fonds rapporteert DNB gedurende de uitvoering van het plan jaarlijks over de ontwikkeling van het herstel via de evaluatiestatistiek herstelplan.

Indien zich gedurende de looptijd van het langetermijnherstelplan ingrijpende wijzigingen voordoen in de technische voorzieningen enerzijds en/of de aanwezige middelen anderzijds, dan meldt het fonds dit direct aan DNB.

6.7.4 Dekkingstekort

Indien het eigen vermogen van het fonds minder bedraagt dan de som van de technische voorzieningen en het MVEV, is er sprake van een situatie van dekkingstekort.

Ingeval het fonds in een situatie van dekkingstekort komt te verkeren, dan meldt het fonds dit direct aan DNB. Het fonds stelt het fonds uiterlijk binnen twee maanden een kortetermijnherstelplan op. Het plan moet concreet en haalbaar zijn en vereist instemming van DNB. In het kortetermijnherstelplan beschrijft het fonds de maatregelen die worden genomen om binnen een termijn van drie jaar uit de situatie van dekkingstekort te geraken. Het fonds geeft daarbij een beschrijving van de voorziene ontwikkeling van de aanwezige middelen en de technische voorzieningen.

Gelet op de financiële positie per einde 2008 heeft het fonds in het eerste kwartaal van 2009 ook een kortetermijnherstelplan opgesteld. Eind 2009 heeft DNB goedkeuring aan het plan gegeven.

Gezien de stand van de dekkinggraad in relatie tot het MVEV, is er per einde 2010 geen sprake meer van een dekkingstekort.

7 Beleggingsbeleid

7.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt het beleggingsbeleid van Stichting Vroegpensioenfonds voor de Technische Groothandel (het fonds) beschreven. Tevens zijn hierin de richtlijnen voor het vermogensbeheer vastgelegd.

7.2 Strategisch beleggingsbeleid

Het strategisch beleggingsbeleid is afgestemd op de doelstellingen van het fonds. Een belangrijke determinant hierbij is het feit dat het fonds een eindig karakter heeft en geen premie inkomsten meer heeft. Dit beperkt het risicoprofiel van het fonds maar betekent niet dat het fonds geen risico meer kan lopen. Het rendement op de beleggingsportefeuille is nodig om:

- de financiële gezondheid van het fonds verder te herstellen,
- de kans op het nakomen van de nominale aanspraken te verbeteren
- en de kans op indexatie te verhogen

Binnen het vastgestelde risicoprofiel streeft het fonds ook naar een evenwichtige verdeling over de verschillende risicobronnen. Een groot deel van het renterisico wordt afgedekt en eveneens is het belang in zakelijke waarden beperkt waardoor het beleggingsrisico niet door een van beiden wordt gedomineerd.

7.2.1 Beleggingsdoelstelling

Teneinde de beoogde pensioenuitkeringen op korte en lange termijn veilig te stellen wenst het bestuur de toevertrouwde middelen op een verantwoorde en solide wijze te beleggen. Hoewel het rendement op de portefeuille een hoge prioriteit heeft, staan een defensief karakter van het beleggingsbeleid en een voorzichtige afweging van risico en rendement voorop.

Het fonds voert een 'actieve' beleggingsstijl, dat wil zeggen: de doelstelling is om, binnen de in dit hoofdstuk vastgestelde restricties, op basis van een marktvisie een hoger rendement te behalen dan de performance benchmark. De performance van de beleggingen zal worden gerelateerd aan de volgende herbeleggingsindices.

Aandelen wereldwijd	
Europa	FTSE All World Developed Europe –customized *
Amerika	Customized S&P 500 Composite Return index
Pacific	FTSE All World Developed Asia Pacific ex Japan*
Emerging Markets	MSCI Emerging Markets Index
Global Convertibles	UBS Customized Global Focus Index
Obligaties	
Europa Euro	Barclays Capital Aggregate treasury 1 yr+
Long duration Europa Euro	Barclays Capital euro aggregate treasury Index 10+ yrs
Bedrijfsobligaties	50% Barclays Capital US Credit Index en 50% Barclays Capital Euro-Aggregate Credit Index
Emerging markets debt	EMBI Global Diversified (EMGIGD)
High Yield obligaties	Barclays Capital Global Customized High Yield index 60% US and 40% Pan European High Yield

*) de aandelenindices zijn geschoond voor producenten van clusterbommen en landmijnen

LDI pools	Rendement beleggingsportefeuille
Alternatieve investeringen	Portefeuille rendement
Hypotheke	
Zakelijke Hypothekefondsen	Barclays Capital Customized Swap Index 2-4 jaar,
Particuliere Hypothekefondsen	Barclays Capital Customized Swap Index 4-6 jaar
Liquide Middelen	Tot 1 juni 2011: 1 maands Euribor LIBOR Vanaf 1 juni 2011: 1 weeks Euribor LIBID

De performance van de totale portefeuille wordt gerelateerd aan de bovenstaande herbeleggingsindices, gewogen met de in de norm mix vastgestelde weging.

7.2.2 Samenstelling beleggingsportefeuille

De beslissingen ten opzichte van het beleggingsbeleid kunnen in 2 stukken worden verdeeld:

- A. Afspraken ten aanzien van het afdekken van risico's
- B. Afspraken ten behoeve van de beleggingsportefeuille

A. Afspraken ten aanzien van het afdekken van risico's

Hierbij worden achtereenvolgens de afspraken besproken ten aanzien van het renterisico en het valutarisico.

Renterisico

Het fonds heeft als strategisch uitgangspunt circa 75% van het renterisico af te dekken door middel van LDI pools en de euro vastrentende waarden beleggingen.

Het matchpercentage wordt opgebouwd door een combinatie van LDI pools en in Euro's genoteerde vastrentende waarden. De vermogensbeheerder voert instructies uit van het bestuur ten aanzien van de beleggingen in LDI pools en stuurt dus niet aan op een vast matchpercentage. Een verandering van het gewenste matchpercentage of het matchinginstrument kan leiden tot een aanpassing van het mandaat. Tot begin 2011 was het matchpercentage ongeveer 90%. Het matchpercentage wordt door het fonds op kwartaalbasis gemonitord.

Valutarisico

De valutarisico's worden afgedekt door middel van valutatermijntransacties (3-maands valuta forwards). In navolging van de richtlijnen van De Nederlandsche Bank hanteert het bestuur (lees:F&C) een kader van restricties en controles die in samenhang met het algemene beleggingsbeleid zorgen voor een afdoende beheersing van de risico's die inherent zijn aan het beleggen in het algemeen en aan het beleggen in derivaten in het bijzonder. Monitoring en eventuele bijstelling geschiedt op maandbasis.

B. Afspraken ten behoeve van de beleggingsportefeuille

De portefeuille valt in twee delen uiteen:

- **De liquide beleggingsportefeuille:**
Het deel van de beleggingsportefeuille waarin ten aanzien van de normgewichten een actief allocatiebeleid gevoerd kan worden.
- **De illiquide beleggingsportefeuille:**
Het sturen op een normgewicht voor de minder liquide categorieën (hypotheken, alternatieve investeringen en LDI) is praktisch niet mogelijk. Het feit dat er niet elk moment een hypotheek gekocht of verkocht kan worden is een illustratie van deze illiquiditeit. De werkelijke wegingen van deze categorieën kunnen hierdoor afwijken van de normgewichten en zodoende invloed hebben op de performance. Een oplossing voor het bovenstaande probleem is apart afspraken te maken voor deze categorieën met betrekking tot de realisatie van de strategische portefeuille op termijn. Dit betekent dat de daadwerkelijke portefeuilledistributie per allocatie moment of per einde maand de basis is

waarop de normweging is gebaseerd. Deze normweging wordt als basis gebruikt om de performance te bepalen. Dit betekent eveneens dat er geen actief allocatiebeleid tussen deze categorieën en de rest van de portefeuille gedurende het jaar plaatsvindt.

Voor de totale beleggingsportefeuille wordt de normportefeuille per kwartaal of bij allocatie moment gelijk gesteld aan de werkelijke portefeuille. Deze portefeuille omvat de volgende beleggingen:

- LDI
- Alternatieve investeringen
- Hypotheken
- Derivaten.

LDI portefeuille

De in- en uitstroom van gelden van de liquide portefeuille naar de LDI portefeuille en vice versa vindt pro rata plaats.

Derivaten

In het beheer van de beleggingsportefeuille maakt het bestuur (lees:F&C) gebruik van derivaten. Derivaten worden onder andere gebruikt voor het afdekken van het renterisico middels swaps (in de LDI pools). Derivaten worden ook gebruikt voor het afdekken van valutarisico's.

Alternatieve investeringen in afbouw

Vanwege de wens tot afbouw van alternatieve investeringen (Fund of Hedge Funds) en de beperkte liquiditeit wordt de beleggingscategorie ingedeeld in de illiquide portefeuille. Bij een verkoop wordt de opbrengst herbelegd in de liquide portefeuille.

Hypotheken

De hypotheekportefeuille bestaat uit fondsen die voor 38% uit particuliere hypotheken en 62% uit zakelijke hypotheken bestaan. Investerings in de hypotheekportefeuille worden niet meer gedaan en het dividend wordt in cash uitgekeerd.

Liquide portefeuille

	Norm mix	Marges
Aandelen	21.8%	10% / 30%
Vastrentende waarden	71.8%	65% / 85%
Global Convertibles	6.4%	0% / 12%
Liquide middelen	0%	-5% / +10%
Totaal	100,0%	

Aangezien het beleggingsbeleid dient plaats te vinden binnen het kader van het herstelplan wordt geen actief beleid toegestaan op totaal liquide portefeuille niveau, binnen de aandelenregio's en op de onderdelen van de vastrentende waarden beleggingen gedurende de herstelperiode. Actief beleid binnen de diverse beleggingspools is wel toegestaan.

Aandelen

	Norm mix	Marges
Europa	41%	-10% / +10%
Amerika	28%	-10% / +10%
Pacific	4%	-4% / +10%
Emerging Markets	27%	-10% / +10%
Totaal	100%	

Vastrentende waarden

	Norm mix	Marges
Europa Euro	17%	-10% / +10%
Global Credits	44%	-10% / +10%
Emerging Markets Debt	8%	-8% / +10%
High Yield	10%	-10% / +10%
Long Bonds	21%	-10% / +10%
Totaal	100,0%	

Rating

Alle beleggingen, met uitzondering van spaarrekeningen, maken onderdeel uit van beleggingsfondsen. Deze fondsen als zodanig hebben geen rating. Fondsen waarin securities lending wordt toegepast, worden schadeloosgesteld door de uitvoerder van securities lending in geval van een faillissement van de tegenpartij. Als aanvullende zekerheid wordt er onderpand ter hoogte van 105% van de uitgeleende effecten van de tegenpartijen gevraagd. Als onderpand worden enkel staatsleningen uit de G10-landen met een minimale AAA rating geaccepteerd. De hoogte van het onderpand wordt op dagbasis gemonitord. De onderscheiden samenvattingen van de fondsvoorwaarden en de daarin genoemde restricties zijn in bijlage bij deze ABTN gevoegd.

7.3 Opzet en Uitvoering Vermogensbeheeractiviteiten

7.3.1 Organisatie Vermogensbeheer

Het bestuur van het fonds is verantwoordelijk voor het strategische beleggingsbeleid. Onder het strategisch beleggingsbeleid wordt verstaan de vaststelling van het doel en de stijl van het beleggingsbeleid, de strategische beleggingsportefeuille, de normportefeuille en bandbreedtes, de benchmarks en de selectie en aanstelling en ontslag van de vermogensbeheerder(s).

De beleggingscommissie heeft een voorbereidende en adviserende rol inzake het strategische beleggingsbeleid richting het bestuur. Daarnaast is de beleggingscommissie verantwoordelijk voor de nadere invulling alsmede de uitvoering van het strategisch beleggingsbeleid. Hieronder moet onder andere worden verstaan het vaststellen van de specifieke richtlijnen voor de deelportefeuilles, het opstellen van het mandaat voor de vermogensbeheerder, het toetsen en evalueren van het gevoerde en te voeren beleid van de vermogensbeheerder, het onderhouden van contacten met adviseurs en het bijhouden van beleggingstechnische kennis.

De vermogensbeheerder is verantwoordelijk voor het tactische en operationele beleggingsbeleid. De vermogensbeheerder is binnen de hier geformuleerde randvoorwaarden vrij in de wijze van belegging en herbelegging. De vermogensbeheerder is verantwoordelijk voor het verzamelen, administreren en rapporteren over de beleggingen aan bestuur en beleggingscommissie.

7.3.2 Structuur Vermogensbeheer

Het bestuur heeft F&C Netherlands B.V. en Syntrus Achmea Vastgoed B.V. aangesteld als externe vermogensbeheerders om binnen de in dit beleggingsplan opgestelde doelstellingen en restricties het tactische en operationele beleggingsbeleid uit te voeren.

7.4 Resultaatsevaluatie

De vermogensbeheerder dient zorg te dragen voor een volledige administratie van de beleggingsportefeuille en alle daarop betrekking hebbende transacties. Minimaal per kwartaal worden de volgende zaken vastgelegd.

Voor elke beleggingscategorie en de totale portefeuille:

- portefeuille overzichten in marktwaarden begin en einde periode op transactiebasis inclusief lopende rente in euro;
- aan- en verkopen op transactiebasis in euro;
- waarde vermogenswinst of –verlies in euro;
- fonds- en benchmarkrendement in procenten;
- attributie analyse;

Voor totale portefeuille:

- beknopte toelichting op het gevoerde beleggingsbeleid;
- verwachtingen voor de komende periode;
- overzicht van valuta-, rating-, duration- en looptijdverdeling voor totale vastrentende portefeuille en vastrentende benchmark;
- overzicht van regio- en sectorenverdeling voor de totale aandelenportefeuille en aandelen benchmark;

7.5 Waarderingsgrondslagen

Alle beleggingen worden tegen marktwaarde gewaardeerd.

8 Risicoparagraaf

8.1 Inleiding

De risico's verbonden aan de pensioenregeling worden door het fonds zelf gedragen. Het pensioenfonds heeft de hoofdlijnen van het interne beheersingssysteem en van de opzet van de administratieve organisatie en interne controle vastgelegd in de ABTN.

Het fonds heeft beleid vastgesteld met betrekking tot de beheersing van risico's die samenhangen met de uitbesteding. Belangrijke aspecten hierin zijn dat de pensioenadministrateur, Syntrus Achmea Pensioenbeheer, beschikt over een zgn. SAS-70 verklaring type 2. Deze verklaring geeft zicht op de bedrijfsprocessen en de daarin opgenomen interne controles, in opzet bestaan en adequaat zijn (type1) en in welke mate deze effectief hebben gewerkt (type 2). Met Syntrus Achmea Pensioenbeheer is het fonds een gedetailleerde Service Level Agreement (SLA) overeengekomen. Hierin wordt ook relevante managementinformatie verstrekt.

Met de vermogensbeheerders zijn ook beheerafspraken gemaakt. In een mandaat worden jaarlijks de beheerafspraken vastgelegd. Deze afspraken betreffen onder andere de samenstelling van de portefeuille, de bandbreedtes, de performance meting, de benchmarks, het rente afdekkingsbeleid en het valuta- en derivatenbeleid, de risicometing en –beheersing.

8.2 Invulling risicomanagement

In mei 2010 heeft de beleggingscommissie in overleg met de externe adviseur gesproken over de wijze waarop de risico's van de beleggingsportefeuille in kaart gebracht kunnen worden en het risicomanagement vormgegeven kan worden. Inmiddels heeft de externe adviseur de risico's in kaart gebracht en een model rapportage opgesteld voor het vormgeven van het risicomanagement. Dit is in de beleggingscommissie besproken en door het bestuur aanvaard en zal nog een verdere verfijning krijgen.

8.3 Uitgangspunten risicoanalyse

Op basis van beschikbare fondsinformatie, beleggingsmandaat, rapportages van en gesprekken met de vermogensbeheerder zijn de risico's en overige kenmerken van de beleggingsportefeuille en beleggingspools in kaart gebracht. Ook is gekeken naar de relatie tot de verplichtingen. Enerzijds is deze risicoanalyse gebaseerd op de risicocategorieën en

subcategorieën van FIRM (Financiële Instellingen Risico Methode van DNB), anderzijds is gekeken naar aanvullende risico's die niet als zodanig binnen het FIRM-kader benoemd zijn. De aanbevelingen van de externe adviseur zijn mede ingegeven door hetgeen Commissie Frijns en de koepels hebben geadviseerd.

In augustus 2010 is de analyse van de externe adviseur in een separate bijeenkomst van de beleggingscommissie besproken. Op advies van de beleggingscommissie heeft het bestuur besloten om het risicomanagement nader vorm te geven door het opstellen van een periodieke risicomonitor en het verkrijgen van aanvullende en meer frequente informatie van de uitvoerder en vermogensbeheerder.

8.4 Risico monitor

Op basis van de periodieke informatie van de uitvoerder en vermogensbeheerder, stelt de externe adviseur periodiek een zogenaamde risicomonitor op. Enerzijds dient deze monitor als controle op de berekende en aangeleverde informatie van de uitvoerder en de vermogensbeheerders, anderzijds dient hij als managementinformatie vanuit de beleggingscommissie aan het bestuur. In de risicomonitor zijn onder andere opgenomen de solvabiliteitsrealisatie (het verloop van de dekkingsgraad versus de vereiste dekkingsgraad en herstelplan), gevoeligheidsanalyses van rente- en aandelenmarkten, de ontwikkeling van de portefeuille en rendementen en risico's van de portefeuille en beleggingspools versus het mandaat en de rendementsdoelstellingen van de vermogensbeheerder. Ook het cashmanagement komt hierin tot uiting.

Het fonds is eind 2010 gestart met het invoeren van genoemd risicomanagement kader voor de beleggingen en evalueert de werking hiervan periodiek. In 2011 zal een aanvullende risicoanalyse worden uitgevoerd op de niet-financiële risico's.

8.5 Risicobeheersing

In het navolgende overzicht worden de verschillende risico's van het fonds nader toegelicht.

8.5.1 Financiële risico's

1. Solvabiliteitsrisico

Renterisico

Risico vanuit het verschil in rentegevoeligheid tussen beleggingen en verplichtingen.

Het strategisch beleggingsbeleid is er op gericht om ca. 75% van het renterisico tussen beleggingen en verplichtingen af te dekken om de nominale aanspraken zoveel mogelijk zeker te stellen. Hiervoor gebruikt het fonds zowel fysieke obligaties als SWAPS, beiden binnen een aantal beleggingspools. Ultimo 2010 was 93% van het renterisico afgedekt. Met het oog op de lage rentestand en de positieve ontwikkeling van de dekkingsgraad is begin 2011 het afdekkingspercentage teruggebracht tot 75%. Het afdekkingspercentage wordt op kwartaalbasis gemonitord en desgewenst bijgesteld door het bestuur. Bij een afwijking van 5% of meer vindt bespreking plaats in de Beleggingscommissie, met als uitgangspunt dat bijstelling naar de norm van 75% zal plaatsvinden tenzij gegronde redenen zich daartegen verzetten.

Zakelijke waarden risico

Risico vanuit de bewegelijkheid van markten.

Het structurele marktrisico wordt beheerst binnen het proces van de jaarlijkse continuïteitsanalyse. Het fonds belegt voor circa 30%, maar maximaal voor 42% in zakelijke waarden (aandelen en convertibles) Binnen de zakelijke waarden portefeuille wordt, ter voorkoming van een te grote bewegelijkheid, zoveel mogelijk spreiding aangebracht. Aangezien het beleggingsbeleid dient plaats te vinden binnen het kader van het herstelplan wordt gedurende de herstelperiode geen tactisch beleid toegestaan tussen zakelijke waarden en vastrentende waarden, binnen de aandelenregio's en op de onderdelen van de vastrentende waarden beleggingen. De beleggingspools hebben ieder een eigen risicoprofiel. Het werkelijk genomen risico binnen de pools wordt periodiek gecontroleerd aan de hand van de rapportages van de vermogensbeheerder en de risicomonitor.

Valutarisico

Risico vanuit beleggingen in andere valuta dan die waarin de verplichtingen zijn uitgedrukt.

Het valutarisico wordt door het fonds gezien als een risico waar op lange termijn geen rendement tegenover staat. Het fonds streeft er dan ook naar het valutarisico voor 100% af te dekken. Het fonds belegt over het algemeen in beleggingspools waarbinnen het valutarisico wordt afgedekt. Indien dit niet het geval is, wordt het valutarisico buiten de pool om alsnog afgedekt. Voor de emerging markets geldt dat de valuta-exposure eerst wordt omgerekend naar US Dollars, waarna deze US Dollar positie wordt afgedekt. Voor de afdekking van het valutarisico gebruikt het fonds met name valutatermijncontracten en valutaswaps.

Grondstoffenrisico

Risico vanuit de bewegelijkheid van de prijzen van grondstoffen. Het fonds belegt niet direct in grondstoffen.

Kredietrisico

Risico vanuit de kredietwaardigheid van geldnemers. Het fonds kent vanuit 3 activiteiten kredietrisico/tegenpartijrisico:

- (1) De vastrentende portefeuille bestaat voor een deel uit bedrijfsobligaties en staatsobligaties van ontwikkelingslanden. Per categorie is een maximum vastgesteld. Dit wordt gemonitord aan de hand van de kwartaalrapportages van de vermogensbeheerder.
- (2) Binnen de beleggingspools wordt in voorkomende gevallen een deel van de effecten uitgeleend tegen een vergoeding. Dit beleid is tijdens de kredietcrisis door de vermogensbeheerder stop gezet. Eind 2010 is dit beleid binnen de pools hervat De effecten zijn ten alle tijden direct opvraagbaar. Ter beperking van het risico vanuit deze activiteit heeft de vermogensbeheerder een externe partij ingeschakeld, waaraan strikte richtlijnen zijn meegegeven. De externe partij wordt periodiek gemonitord.
- (3) Het fonds dekt haar rente- en valutarisico (deels) af met behulp van rente- en valutaderivaten die worden afgesloten met tegenpartijen, waardoor tegenpartijrisico ontstaat. De vermogensbeheerder stelt eisen aan de tegenpartijen en bewaakt de kredietwaardigheid en de ontwikkelingen van en bij deze tegenpartijen. De waarde van deze transacties kan zich positief en negatief ontwikkelen. Een eventuele negatieve waarde moet worden gefinancierd vanuit het fonds. Een eventuele positieve waarde zal naar het fonds terugvloeien. De ontwikkeling van de waarde van deze transacties wordt dagelijks gemonitord door de vermogensbeheerder (zogenaamd collateral management). Door het stellen van eisen aan tegenpartijen en het dagelijks bewaken

van de uitstaande waarde van de transacties wordt het tegenpartijrisico zoveel mogelijk beperkt.

Verzekeringstechnisch risico

Risico vanuit de afwijking van actuele sterfte en sterftetrends.

Vanwege het bijzondere karakter van het fonds met een verwacht einde in 2044, bestaat er een relatief beperkte gevoeligheid voor het langlevensrisico in vergelijking met reguliere pensioenfondsen. Bij de bepaling van de voorziening pensioenverplichtingen worden prudente veronderstellingen gehanteerd, waaronder leeftijdscorrectiefactoren alsmede toekomstige verbetering van de levensverwachting.

2. Liquiditeitsrisico

Risico vanuit een beperkte verhandelbaarheid van financiële titels alsmede risico vanuit de mismatch tussen cash inkomsten en cash uitgaven.

Vanuit het geformuleerde beleggingsbeleid wordt vrijwel uitsluitend belegd in dagelijks verhandelbare beleggingspools. In de huidige portefeuille geldt slechts een beperkte verhandelbaarheid voor de door het fonds aangehouden hypotheeklen. Eind 2010 bedroeg deze beleggingscategorie 6% van de beleggingsportefeuille. De doorlooptijd voor de verkoop van de hypotheeklen fondsen bedraagt een maand. Het Fund-of-Hedgefonds belang is nagenoeg geheel afgebouwd. In tijden van crisis kan de verhandelbaarheid van bepaalde beleggingen binnen de pools, zoals bedrijfsobligaties of asset-backed securities (veel) minder zijn. Het bestuur is zich hiervan bewust.

3. Concentratierisico

Risico vanuit een gebrek aan spreiding.

In de implementatie van het beleggingsbeleid wordt gebruik gemaakt van beleggingspools en verschillende beleggingscategorieën waarmee een voldoende mate van spreiding in de portefeuille wordt zeker gesteld.

4. Inflatierisico

Risico vanuit de bewegelijkheid van inflatie.

Door de verlaging van het indexatielabel van D1 naar B is de gevoeligheid naar veranderingen in de inflatie gereduceerd.

8.5.2 Operationele risico's

1. Omgevingsrisico

Risico vanuit externe omstandigheden welke het fonds raken.

Vanuit de specifieke aard van het fonds bestaat er een minder dan gemiddelde gevoeligheid naar onverwachte ontwikkelingen vanuit de externe omgeving van het fonds.

2. Uitbestedingsrisico

Risico vanuit de uitvoering van werkzaamheden door anderen dan het fonds zelf.

Vanwege de omvang van het fonds is een groot deel van de activiteiten uitbesteed. De navolgende activiteiten laat het fonds door derden uitvoeren:

- Administratie (door Syntrus Achmea Pensioenbeheer)
- Vermogensbeheer (door F&C Vermogensbeheer en Syntrus Achmea Vastgoed)

Hiernaast laat het fonds zich op een aantal terreinen adviseren:

- Actuarium (door Syntrus Achmea Pensioenbeheer)
- Compliance (door KPMG Integrity & Investigation Services)
- Vermogensbeheer (door Montae Bestuurscentrum)

Met alle uitvoerders en adviseurs heeft het fonds contracten en of Service Level Agreements gesloten waarin de bevoegdheden en verantwoordelijkheden zijn opgenomen. Syntrus Achmea beschikt over een SAS 70 verklaring type 2. Alle contracten worden periodiek door het fonds geëvalueerd.

3. IT Risico

Risico vanuit de door het fonds gebruikte IT infrastructuur.

Door de aard van de organisatie is er geen sprake van een bedrijfskritische IT infrastructuur bij het fonds zelf. Bij uitvoerder en vermogensbeheerder worden deze risico's afgedekt door een veelheid van elkaar aanvullende maatregelen zoals bijvoorbeeld back-up & recovery procedures, logische & fysieke toegangsbeveiliging en testprocedures., etc.

4. Integriteitsrisico

Risico vanuit het niet-integer handelen door (medewerkers van) het fonds.

Het pensioenfonds kent een gedragscode, waarvan de inhoud in overeenstemming is met de door de pensioenkoepels ontwikkelde gedragscode. Het fonds laat zich op het gebied van compliance bijstaan door KPMG Integrity & Investigation Services. Eventuele meldingen van bestuurders worden gedaan bij de Compliance officer. Deze rapporteert jaarlijks aan het bestuur.

Met betrekking tot het beheerst beloningsbeleid wordt jaarlijks aan Syntrus Achmea en aan F&C Netherlands een verklaring gevraagd. Tot nu toe is door beide een beleid gevoerd dat in overeenstemming is met het, mede door DNB, gewenste beleid terzake.

5. Juridische risico's

Risico vanuit de niet (volledige) schriftelijke vastlegging van rechten en verplichtingen door het fonds en het risico van het niet voldoen aan fungerende wet- en regelgeving dan wel het niet tijdig onderkennen van veranderingen in de wet- en regelgeving.

Vanwege (1) het feit dat het hier gaat om een gesloten fonds en (2) de toezegging niet meer onderhevig is aan wijzigingen, liggen de rechten en verplichtingen vanuit het fonds naar deelnemers vast. Daarnaast heeft het fonds haar processen en procedures vastgelegd in de ABTN en bestaan met alle uitvoerders en adviseurs contracten waarin de rechten en plichten over en weer worden vastgelegd. Op de naleving van alle afspraken wordt door het bestuur van het fonds periodiek toegezien. Het fonds wordt op de hoogte gehouden van veranderingen in wet- en regelgeving door de uitvoerder en de vermogensbeheerder alsmede op basis van regelmatig deelnemen en/of participeren in themacongressen en -seminars.

9. Toekomstvisie

Zoals aangegeven in eerdere hoofdstukken van deze ABTN bevindt het fonds zich in een bijzondere positie. Per einde 2005 is gestopt met de opbouw van aanspraken en met de premieheffing. Door de korte levensduur van het fonds bereiken de opgebouwde aanspraken voor werknemers die de gehele periode deelgenomen hebben aan de regeling slechts 11,18% van de pensioengrondslag. Toch zullen voor velen deze beperkte pensioenaanspraken pas bij het bereiken van de 61-jarige leeftijd tot een uitkering kunnen leiden. Voor het fonds betekent dit dat de laatste uitkering naar verwachting pas rond 2044 zal beëindigen.

Het bestuur heeft in het jaar 2009 een onderzoek ingesteld naar de toekomstmogelijkheden van het fonds, waaruit gebleken is dat rond 2021 een omslagpunt verwacht mag worden, waarbij de kosten om het pensioenfonds in stand te houden dat aan allerlei spelregels dient te voldoen vanaf dat moment te groot zullen zijn. Gezien de stand van de dekkingsgraad acht het bestuur het momenteel niet opportuun om verder te onderzoeken of bij het onderbrengen van alle aanspraken in een verzekerde regeling niet alleen garanties voor de nominale waarde van de aanspraken zullen bestaan, maar dat ook op enige indexatie voor de toekomst gerekend kan worden. Zodra de dekkingsgraad een substantiële verbetering heeft bereikt, zal dit agendapunt weer de nodige aandacht krijgen. Ook de deelnemersraad zal het bestuur daar zeker op aanspreken. Als richtlijn houdt het bestuur aan dat de hoogte van de dekkingsgraad stabiel moet zijn geworden rond het niveau van de vereiste dekkingsgraad.

Vooralsnog richt het bestuur zich er op dat het fonds in deze vorm blijft bestaan en draagt er zorg voor dat de kostenstructuur van het fonds zo laag mogelijk blijft.

Het bestuur volgt de ontwikkelingen over een door het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid aangekondigde uitwerking van het Pensioenakkoord 2010.

Aldus vastgesteld: (datum)

I. van Duijn-Pennenburg
voorzitter

drs. G.H. Bongers
secretaris

Kenmerken pensioenregeling

Samenvatting vroegpensioenregeling

De opbouw van het pensioen is sinds 1 januari 2006 stopgezet. Ter informatie worden hieronder de belangrijkste kenmerken van de pensioenregeling weergegeven.

Pensioensysteem	Combinatie van een gemitigeerde eindloonregeling (over het vaste pensioensalaris) en een geïndexeerde middelloonregeling (over het variabele pensioensalaris)
Pensioensalaris	
- Vast	Het vaste maandsalaris in geld, inclusief vakantiegeld en vaste eindejaarsuitkering/vaste gratificatie.
- Variabel	Alle loonbestanddelen die niet onder het vaste pensioensalaris vallen.
Pensioengrondslag I (gemitigeerd eindloon)	Het vaste pensioensalaris
Pensioengrondslag II (middelloon)	Het variabele pensioensalaris
Ouderdomspensioen (vroegpensioen)	Per deelnemingsperiode van een jaar 1,945% van de pensioengrondslagen I en II Met ingang van 1 januari 2006 vindt geen opbouw van vroegpensioen meer plaats.
Opbouwperiode	Met ingang van 1 januari 2006 vindt geen opbouw meer plaats
Vroegpensioendatum	Eerste dag van de maand waarin de gewezen deelnemer de leeftijd van 61 jaar bereikt

Einddatum vroegpensioen

Eerste dag van de maand waarin de gepensioneerde de leeftijd van 65 jaar bereikt, dan wel de eerdere overlijdensdatum

Flexibele ingang vroegpensioen

Op verzoek van de deelnemer kan het vroegpensioen ingaan vóór de vroegpensioendatum, doch niet vóór het bereiken van de 60-jarige leeftijd, of na het bereiken van de leeftijd van 64 jaar en 11 maanden.

Verklaring inzake de beleggingsbeginselen

Deze 'Verklaring inzake de beleggingsbeginselen' ('Verklaring') beschrijft op beknopte wijze de uitgangspunten van het beleggingsbeleid van Stichting Vroegpensioenfonds Technische Groothandel.

Doelstelling van het beleggingsbeleid van het fonds is het behalen van een maximaal en stabiel langetermijn rendement ten behoeve van de gewezen deelnemers en gepensioneerden van het pensioenfonds, binnen het door het bestuur vastgestelde risicoprofiel.

Op basis van grondige economische analyses en een integraal financieel en risicobeleid worden in het kader van het beleggingsproces strategische meerjaren plannen gemaakt en jaarlijks worden beleggingsplannen opgesteld en uitgevoerd. Hiermee wordt een samenhang gerealiseerd tussen het beleggingsbeleid en de overige financiële sturingsinstrumenten, waaronder met name het toeslagbeleid. Bij de uitvoering van het beleggingsplan wordt voldoende spreiding in de beleggingen gerealiseerd en wordt steeds rekening gehouden met het effect van een belegging op de totale portefeuille in relatie tot de verplichtingenstructuur. Op voorhand wordt geen enkele afzonderlijke beleggingscategorie, beleggingsinstrument of beleggingstechniek uitgesloten. Bepaalde illiquide beleggingscategorieën, zoals hedgefonds worden afgebouwd. In de hypotheekfondsen worden geen nieuwe investeringen meer gedaan, vanwege de beperkte looptijd van het pensioenfonds.

De kans op een rentedaling is voor ca. 75% afgedekt, waarmee de kans op een rentestijging tot een extra rendement kan leiden.

Het fonds heeft het vermogensbeheer volledig uitbesteed. Beleggingen vinden uitsluitend in beleggingsfondsen plaats.

Het bestuur ziet erop toe dat de kosten die verband houden met het beleggingsbeleid redelijk en proportioneel zijn.

I. Doelstelling

Het Vroegpensioenfonds Technische Groothandel en zijn gewezen deelnemers

Op basis van de vroegpensioenregeling bouwden de werknemers van de Technische Groothandel in de periode van 1 april 2000 tot en met 31 december 2005 bij het fonds een financiële aanspraak op ten behoeve van het kunnen stoppen met werken vóór het bereiken van de 65-jarige leeftijd.

In verband met de afschaffing van de fiscale ondersteuning van prepensioenregelingen (Wet VPL) is de vroegpensioenregeling met ingang van 1 januari 2006 gesloten voor verdere opbouw.

Duurzaam pensioenstelsel

De rechten en plichten van de bij het fonds aangesloten werkgevers en werknemers zijn omschreven in het pensioenreglement. Betaalbaarheid van de pensioenen vergt rendement op het belegd vermogen.

Dit vereist het voeren van een consequent langetermijn beleid binnen het vastgestelde risicoprofiel van het fonds. Daarbij wordt ook rekening gehouden met het financiële toetsingskader dat meer aandacht vraagt voor kortetermijn fluctuaties in de financiële positie van het fonds. Vanwege de matige financiële vooruitzichten heeft het bestuur moeten besluiten de indexeringsambitie los te laten, totdat de dekkingsgraad weer voldoende uitzicht geeft tot het toekennen van een toeslag.

Doelstelling beleggingsbeleid

De doelstelling van het beleggingsbeleid is het behalen van een maximaal reëel langetermijn rendement ten behoeve van de gewezen deelnemers en gepensioneerden in het pensioenfonds.

Het bestuur bepaalt welke risico's het fonds bereid is daarbij te aanvaarden, met inachtneming van de samenstelling van het deelnemersbestand en de vereiste solvabiliteit.

Verklaring inzake de beleggingsbeginselen

Het beleggingsbeleid van een pensioenfonds is voor zowel de veiligheid als de betaalbaarheid van het pensioen van cruciaal belang. Tegen die achtergrond heeft het fonds deze 'Verklaring inzake de beleggingsbeginselen' ('Verklaring') opgesteld. Zij beschrijft op beknopte wijze de uitgangspunten van het beleggingsbeleid van het fonds ten behoeve van de gewezen deelnemers in het pensioenfonds én ten opzichte van de samenleving waarin het fonds zich beweegt.

Wijziging van deze Verklaring

De in deze Verklaring behandelde onderwerpen zijn voortdurend onderwerp van discussie, binnen het fonds en daarbuiten. Het fonds zal deze Verklaring daarom periodiek herzien na iedere belangrijke wijziging van het beleggingsbeleid. Nieuwe inzichten zullen in deze Verklaring worden opgenomen.

II Organisatie

Beleggingsproces

Onder beleggingsproces wordt verstaan het geheel van regels dat ziet op de voorbereiding en de uitvoering van het beleggingsbeleid en het beheer van de beleggingen.

Rol bestuur en beleggingscommissie in beleggingsproces

Het bestuur is eindverantwoordelijk voor het gehele beleggingsproces, en neemt beslissingen van beleidsmatige en strategische aard. Deze beslissingen worden voorbereid door de beleggingscommissie die daarbij ondersteund wordt door de beleggingsadviseur. Het daadwerkelijk beleggen van de beschikbare gelden heeft het bestuur opgedragen aan een tweetal vermogensbeheerders, die belast zijn met de dagelijkse uitvoering van het beleid.

Rapportage en verantwoording

De vermogensbeheerders brengen ieder kwartaal verslag uit aan de beleggingscommissie en het bestuur over de wijze waarop het beleggingsplan wordt uitgevoerd en van de behaalde beleggingsresultaten.

Het bestuur legt ieder jaar in de jaarrekening en het jaarverslag verantwoording af over het door hen gevoerde beheer van het pensioenvermogen en geeft inzicht in de financiële positie van het fonds.

Integraal financieel- en risicobeleid

Het fonds geeft op integrale wijze, met inachtneming van toepasbare sturingsinstrumenten waarover het fonds beschikt, inhoud aan het financiële en risicobeleid van het fonds. Hierbij bestaat een functioneel onderscheid tussen sturing (ex ante risicomangement), risk control en (intern) toezicht. In het kader van de sturing wordt het beleggingsbeleid periodiek, met een jaarlijkse update, in samenhang met de overige financiële sturingsinstrumenten geanalyseerd tegen de achtergrond van verschillende economische scenario's.

Beleggingsplannen

Het bestuur van het fonds stelt jaarlijks een beleggingsplan vast.

Jaarlijks beleggingsplan Het beleggingsplan neemt als uitgangspunt de relatie tussen de bezittingen en de verplichtingen van het fonds. Het bevat de belangrijkste beleggingskeuzes die het fonds moet maken, te weten:

- a. de gewenste vermogenssamenstelling ('strategische allocatie') naar beleggingscategorieën. Het risicoprofiel van deze vermogenssamenstelling wordt geanalyseerd in het licht van alle rechten én verplichtingen op fondsniveau, zowel op korte als op lange termijn;
- b. de rendementsdoelstelling per beleggingscategorie, tot uitdrukking gebracht in één of meer vergelijkingsmaatstaven ('benchmarks');
- c. in hoeverre het fonds bereid is de feitelijke beleggingsportefeuille (tijdelijk) te laten afwijken van de strategisch gewenste portefeuille;
- d. het valutabeleid.
- e. Het rentebeleid

Jaarlijks wordt bepaald op welke wijze het fonds in het desbetreffende jaar uitvoering zal geven aan het beleggingsplan.

Deskundigheid

Het fonds draagt er zorg voor dat het in alle fasen van het beleggingsproces beschikt over de deskundigheid die vereist is voor:

- een optimaal beleggingsresultaat;
- een professioneel beheer van de beleggingen;
- de beheersing van de aan beleggingen verbonden risico's.

Scheiding van belangen

Bij de uitvoering van het beleggingsplan wordt gewaakt voor belangenverstreming. Met het oog daarop zijn bestuur en medewerkers van het fonds gebonden aan een gedragscode.

Risicobeheersing

Op termijn is het pensioenfonds gebaat bij een voldoende dekking van de verplichtingen. Risico's van daling van het vermogen moeten zoveel als mogelijk beheerst worden, termijn kansen op rendement niet beperkt moeten worden.

Voor de organisatie van alle risico's heeft het bestuur aansluiting gezocht bij het FIRM-model van De Nederlandsche Bank.

Voor de beheersing van de risico's is per aspect een zo goed mogelijke maatregel gedefinieerd. Specifieke sturing op marktrisico's vindt plaats met behulp van onder andere standaarddeviatie en tracking error. Voor kredietrisico's wordt gewerkt met exposure limieten en credit ratings. Voor de beheersing van operationele risico's is een aantal maatregelen geïmplementeerd waaronder bevoegdhedenregeling, uitwijkbeleid en incidentenmanagement.

III Uitvoering

“Prudent person”

Bij de uitvoering van het beleggingsplan staat de “prudent person”-regel centraal. De “prudent person”-regel rust op de volgende pijlers:

- deskundig vermogensbeheer;
- de activa worden belegd in het belang van de (gewezen) deelnemers;
- de activa worden zodanig belegd dat de veiligheid, de kwaliteit, de liquiditeit en het rendement van de portefeuille als geheel wordt gewaarborgd; dit betekent dat het risico- en rendementsprofiel van de totale portefeuille steeds afgestemd moet zijn op de verplichtingenstructuur van het fonds, en dat de beleggingen voldoende moeten zijn gespreid (diversificatie).

Beleggingsvrijheid

Het fonds beoordeelt elke belegging zuiver op grond van risico- en rendementsoverwegingen. Volgens de “prudent person”-regel is daarbij op voorhand geen enkele afzonderlijke beleggingscategorie, beleggingsinstrument of beleggingstechniek uit te sluiten, omdat steeds wordt gekeken naar het effect van de belegging op de totale portefeuille in relatie tot de verplichtingenstructuur.

Het fonds wil als belegger noch anderszins een zodanige verantwoordelijkheid aanvaarden voor een ondernemingsactiviteit dat daaruit een niet beoogde verplichting tot additionele vermogensverstrekking kan voortvloeien.

In algemene zin zal het fonds zich verzetten tegen iedere vorm van beleggingsdwang en beleggingsrestricties; deze doen afbreuk aan een optimaal risico- en rendementsprofiel.

Grenzen aan beleggingsvrijheid

Het fonds werkt uiteraard niet mee aan een beleggingstransactie die bijvoorbeeld op grond van het internationale recht, verboden is. Voorts onthoudt het fonds zich van een belegging:

- indien daardoor strafbare of moreel verwerpelijke gedragingen worden bevorderd;
- indien de belegging - zo zij zou worden verricht - in onmiddellijk verband staat met een schending van mensenrechten of fundamentele vrijheden.

Verantwoord beleggen

Het fonds legt – als langetermijn belegger – de aandacht op de langetermijn doelstelling van de onderneming waarin het belegt in termen van duurzame economische groei. Het fonds betreft informatie over duurzame economische groei – vaak van niet-financiële aard – bij zijn analyses van de kwaliteit van ondernemingen. Hierdoor worden kansen en risico's opgespoord die in het bijzonder relevant zijn voor een langetermijn belegger maar die onvoldoende waardering krijgen op de 'traditionele' balans van een onderneming.

Het fonds is van mening dat duurzaamheid en corporate governance onlosmakelijk met zorgvuldig ondernemerschap verbonden zijn. De ondernemingsleiding moet in staat zijn hierover verantwoording af te leggen. Een dergelijke verantwoording is inherent aan goed ondernemingsbestuur en daarmee van belang om te voorkomen dat de onderneming zich gaat vervreemden van de samenleving waarvan zij deel uitmaakt.

Uitbesteding

De beleggingen ter uitvoering van het beleggingsplan komen tot stand via uitbesteding aan derden die daartoe door het fonds zijn gecontracteerd. Op deze wijze wordt optimaal gebruik gemaakt van de beschikbare deskundigheid, schaalvoordelen en flexibiliteit. De selectie van vermogensbeheerders en de beoordeling van hun prestaties vinden plaats op basis van objectieve criteria. De gemaakte afwegingen en de daarbij gehanteerde argumenten blijken uit een systematisch opgebouwd selectie- en evaluatiedossier. Voorts beschikt het fonds over afdoende controlemechanismen om uitbestedingsrisico's te beheersen.

Bij alle uitbestedingsactiviteiten conformeert het fonds zich volledig aan de Pensioenwet en de regelgeving van De Nederlandsche Bank op het gebied van uitbesteding.

Kosten

Bij de uitvoering van het beleggingsplan maakt het fonds geen andere kosten dan die welke redelijk en proportioneel zijn in relatie tot de omvang en de samenstelling van het belegd vermogen en de doelstellingen van het pensioenfonds.

Waardering

De beleggingen worden gewaardeerd tegen actuele waarde, aangepast met de daaraan toewijsbare vorderingen, schulden, transitoria en liquide middelen. Indien mogelijk wordt de beurswaarde als actuele waarde gehanteerd.

Geen nevenactiviteiten

Het fonds ontwikkelt activiteiten die het in staat stellen zijn maatschappelijke functie – de verzorging van een tijdelijk ouderdomspensioen (vroegpensioen) voor deelnemers gewezen deelnemers op basis van solidariteit en collectiviteit – zo goed mogelijk uit te voeren. Voor zover die activiteiten niet behoren tot de kerntaken van een (vroeg)pensioenfonds, voert het fonds deze niet uit.

Verantwoording

Het fonds is zich bewust van de maatschappelijke rol die het als belegger vervult. Die rol dwingt het fonds tot grote zorgvuldigheid in zijn handelen. Het fonds is te allen tijde bereid verantwoording af te leggen over zijn beleggingsgedrag.

Bijlage 3

Voorwaarden beleggingsfondsen

Fondsdocumenten

Het fonds beschikt tevens over de onderstaande documenten. Voor zover deze niet via de website van het fonds www.vptech.nl beschikbaar zijn kunnen deze worden opgevraagd bij het fondssecretariaat:

Pensioenreglement

Statuten

Risico-inventarisatie

Beleggingsplan 2011

Communicatiejaarplan

Transparantiedocument

Deskundigheidsplan

Opleidingsplan

Gedragcode

Reglementen

Commissie van Advies

Verantwoordingsorgaan

Deelnemersraad

Visitatiecommissie

Beleggingscommissie